

full dominical

Església de Menorca

Número 2001 - Any XXXIX - 6 desembre 2020

“De una crisis no se sale igual: salimos mejor o peor”. “Alimentemos lo bueno, aprovechemos la oportunidad y pongámonos todos al servicio del bien común. Ojalá que al final ya no estén ‘los otros’ sino que aprendamos a desarrollar un estilo de vida capaz de decir ‘nosotros’. Pero un ‘nosotros’ grande.”

Papa Francisco

paraules del bisbe

COMPADIR-SE DEL QUE SOFREIX

Benvolguts diocesans:

El dolor i la falta d'esperança poden ser tan grans que condueixin a algunes persones a reclamar la seva mort. Sabem, no obstant això, que ningú en el seu sa judici desitja la seva pròpia mort; el que es desitja, en el fons, és alleujar aquest dolor i rebre major atenció i afecte. En cap cas pot ser un progrés posar fi a la vida humana. A vegades s'argumenta dient que cal respectar l'autonomia i la llibertat de les persones. Però d'igual manera que no es pot acceptar que un home sigui el nostre esclau, encara que així ens el demanés, tampoc podem acceptar que s'atempti contra la seva vida, encara que ho demani. Davant el malalt crònic o terminal és necessari garantir tant una adequada atenció mèdica com la presència i proximitat dels altres.

En primer lloc, ha de garantir-se la bona cura mèdica, dins del que s'ha anomenat una “aliança terapèutica” entre el metge i el pacient. Aquesta assistència mèdica no pot mai ser omesa, ni tan sols quan no hi ha esperança de vida. L'atenció mèdica inclou, si fos així convenient, l'aplicació de cures paliatives que ajudin a alleujar el dolor. També és

lícit recórrer a la sedació com a part de les cures que s'ofereixen al pacient, de manera que el final de la vida esdevingui en les millors condicions. No obstant això, en el cas que sigui inevitable la mort, no és convenient retardar-la prolongant artificialment la vida. Per això, és correcte moralment renunciar als mitjans extraordinaris i/o desproporcionats respecte del bé del malalt.

Ara bé, a més de les cures mèdiques, el malalt necessita la calor humana, la presència i la proximitat dels altres. En aquesta atenció és central que el malalt senti la proximitat i estima dels seus sers estimats. La presència i suport de la família és per al malalt un factor terapèutic fonamental. Qualsevol que atengui un malalt ha de ser

† **Francesc, bisbe de Menorca**

una persona compassiva, que sàpiga patir i plorar amb el que sofreix (cf. Mt 5, 4). Quan s'estima a una persona, s'és capaç de sofrir amb ella i, també, d'ajudar-lo a ampliar horitzons perquè compregui que la vida s'estén més enllà de la mort.

L'atenció humana inclou l'assistència espiritual al malalt, que es considera també com una cura paliativa. La seva meta és transmetre confiança i esperança en Déu en aquests difícils moments i oferir suport fraternal davant la sensació de solitud que, amb freqüència, viu el malalt. L'oració i els sagraments són “recursos guaridors” que ajuden al malalt. Cap cristià hauria de morir en solitud i abandó sense rebre aquest suport.

Podeu trobar tota aquesta reflexió en la carta “Samaritanus prima”, que va publicar recentment la Congregació per a la doctrina de la fe, i que us recomanem llegir amb interès per a aprendre a créixer com a Església que viu les actituds del bon samarità, com a comunitat que atén, escolta, comprèn i es compadeix del que sofreix.

la notícia

EL SEMINARI T'ESPERA. Diques sí! Com Maria

El 8 de desembre de 1850, dia de la Immaculada, s'inaugurà el Seminari Conciliar de Menorca. El 28 de maig anterior havia arribat a l'illa un nou bisbe, Mons. Mateu Jaume Garau. Gràcies al seu interès, el primer d'octubre s'inicià el funcionament del curs acadèmic. Vint-i-tres van ser els primers seminaristes. La Immaculada fou nomenada patrona del Seminari, sant Ildefons, el patró.

Els preveres sabem que Maria és la nostra companya fidel, és el nostre referent. Ella és mare i exemple de totes les vocacions. La seva vida correspon a la vocació per la qual va ser cridada a existir. Demà, 7 de desembre, tots som convidats a la Vigília de Pregària Vocacional que tindrà lloc als diversos arxiprestats. Preguem junts perquè tots els qui formam l'Església menorquina desitgem ser part de la carta que Déu escriu en benefici de tots.

Diguem “sí!, com Maria, a la crida que Déu ens fa. Sota el seu mantell ens emparam confiant que en el nostre Seminari altres joves, escoltant la invitació de Déu, optaran també avui per ser preveres fiables i del tot fidels a les nostres comunitats.

J. Bosco Faner Bagur
Rector del Seminari

Toni Barber

Diumenge Segon d'Advent

Lectura del llibre del profeta Isaïes

40, 1-5. 9-11

“Consolau, consolau el meu poble”, diu el vostre Déu. “Parlau amorosament a Jerusalem, cridau, digau-li que s’ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.” Escoltau una veu que crida: “Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplanau a l’estepa un camí per al nostre Déu. S’alçaran les fondalades i s’abai-xaran les muntanyes i els turons, la serrala-da es tornarà plana, el terreny escabrós serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit. Puja a una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sion la bona nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça’l ben fort, no tenguis por! Digues a les viles de Judà: “Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l’acompanya el fruit de la seva victòria, el prece-deixen els trofeus; vetla com un pastor pel ramat, l’aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.”

Salm responsorial 84

R: **Senyor, feis-nos veure el vostre amor i donau-nos la vostra salvació.**

Lectura de la 2ª carta de sant Pere

3, 8-14

Lectura de l’evangeli segons sant Marc

1, 1-8

Comença l’evangeli de Jesús, el Messies, Fill de Déu. En el profeta Isaïes hi ha escrit això: “Jo envii davant tu el meu missatger perquè et prepari el camí. Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplanau-li el camí.” Complint això, Joan començà a batiar en el desert. Predicava un baptisme de conversió, per obtenir el perdó dels pecats, i l’anaven a veure de tot arreu de Judea, amb tota la gent de Jerusalem, confessaven els seus pecats i es feien batiar per ell al riu Jordà. El vestit de Joan era de pèl de camell, es cobria amb una pell la cintura i s’alimentava de llagosts i mel boscana. I predicava així: “Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no som digne ni d’acotar-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batiat només amb aigua; ell vos batiarà amb l’Esperit Sant.”

Lectura del libro de Isaías

40, 1-5. 9-11

Salmo responsorial 84

R: **Muéstranos, Señor, tu misericordia y danos tu salvación.**

Lectura de la segunda carta del apóstol san Pedro

3, 8-14

No olvidéis una cosa, queridos míos, que: para el Señor un día es como mil años y mil años como un día. El Señor no retrasa su promesa, como piensan algunos, sino que tiene mucha paciencia con vosotros, porque no quiere que nadie se pierda sino que todos accedan a la conversión. Pero el día del Señor llegará como un ladrón. Entonces los cielos desaparecerán estrepitosamente, los elementos se disolverán abrasados y la tierra con cuantas obras hay en ella quedará al descubierto. Puesto que todas estas cosas van a disolverse de este modo ¡qué santa y piadosa debe ser vuestra conducta, mientras esperáis y apresuráis la llegada del Día de Dios! Ese día los cielos se disolverán incendiados y los elementos se derretirán abrasados. Pero nosotros, según su promesa, esperamos unos cielo nuevos y una tierra nueva en los que habite la justicia. Por eso, queridos míos, mientras esperáis estos acontecimientos, procurad que Dios os encuentre en paz con él, intachables e irreprochables.

Lectura del santo evangelio según san Marcos

1, 1-8

Comienza el Evangelio de Jesucristo, Hijo de Dios. Está escrito en el profeta Isaías: «Yo envío mi mensajero delante de ti para que te prepare el camino. Una voz grita en el desierto: ‘Preparad el camino del Señor, allanad sus senderos.’» Juan bautizaba en el desierto; predicaba que se convirtieran y se bautizaran, para que se les perdonasen los pecados. Acudía la gente de Judea y de Jerusalén, confesaban sus pecados, y él los bautizaba en el Jordán. Juan iba vestido de piel de camello, con una correa de cuero a la cintura, y se alimentaba de saltamontes y miel silvestre. Y proclamaba: -«Detrás de mí viene el que puede más que yo, y yo no merezco agacharme para desatarle las sandalias. Yo os he bautizado con agua, pero él os bautizará con Espíritu Santo».

Prepareu el camí del Senyor. Obriu camins a l’Esperança!

Per preparar Nadal, la litúrgia ens presenta les figures de Joan Baptista i de Maria, la mare de Jesús. A través de tots dos, “Jesucrist, el Fill de Déu”, ens és presentat no com un personatge extraordinari, excepcional, deslligat de la Humanitat, sinó com el fruit de la nostra història, que, en Ell, arriba a la seva plenitud.

Per tal motiu, llegim avui el començament de l’evangeli de Marc, observem com ha titulat l’autor al seu escrit: “Evangelio de Jesús, el Messies, Fill de Déu”. Recordem que no es tracta ni d’una “Història de Jesús”, ni d’un recull de “paraules i fets de Jesús”; es tracta de la “Persona Jesús” que és considerat una “bona notícia” (evangeli) per als possibles “lectors”.

A l’evangeli d’avui, en el títol, apareixen les paraules “Messies” i “Fill de Déu”, que podem tornar a llegir quasi bé al final d’aquest mateix evangeli, amb Jesús a la creu, però amb una diferència molt important, l’evangelista posa en boca dels grans sacerdots l’expressió: “*que baixi de la creu aquest Messies (Crist) perquè vegem i creguem!*” (Mc 15, 32). En canvi el centurió romà, un pagà, al veure com expira, diu: “*Veritablement aquest home era Fill de Déu*” (Mc 15, 39). Tot l’evangeli de Marc està escrit en la perspectiva de la resposta de fe, positiva (centurió) o negativa (grans sacerdots).

Després del títol, l’evangeli comença parlant de Joan Baptista, presentat com el Precursor de Jesús. El Baptista parla de Jesús com “*el qui ve després de mi*”. Marc ens presenta Joan Baptista, com algú que “*viu al desert*”, on fa ressonar la crida de Déu. El desert és la situació en què viu la Humanitat després de fer-se indigna de “*viure al paradís*”, el desert és la conseqüència de la seva rivalitat amb Déu. Els “profetes”, representats en Joan, conviden a convertir-se i així poder tornar al “jardí de l’Edèn”.

Vicent Lladrés

pregar amb els salms

Sempre acompanyats sal 23 (22)

La imatge del pastor potser no ens és avui tant propera, estem més acostumats a l'asfalt de la ciutat i ens quedem lluny les experiències de viure al camp sentint la natura a flor de pell. Però així i tot sí que podem copsar el tema de fons: Déu que ens acompanya sempre i té cura de nosaltres.

*El Senyor és el meu pastor:
no em manca res.*

*Em guia per camins segurs,
per amor del seu nom. (v. 3)*

Ni que passem per dificultats, estretors, malalties, foscors interiors...

Tu ets devora mi i em dones confiança (v. 4)

La nostra vida és una vida acompanyada, a vegades podem sentir l'arrapada d'una solitud però açò només és un episodi perquè

*Ben cert, tota la vida m'acompanyen
la teva bondat i el teu amor (v. 6)*

Deixem-nos acompanyar i embolcallar per la presència silenciosa de Déu que mai ens abandona.

Gadi Bosch osc

"Querida Amazonia"

El poliedre amazònic

Amazònia abraça un gran nombre de pobles, nacionalitats i cultures diferents, entre ells 110 pobles indígenes en aïllament voluntari i altres tribus no contactades.

Abans de la colonització, el seu hàbitat natural eren les voreres dels rius i llacs, però, poc a poc, es van veure obligats a internar-se cap a l'interior de la selva; ara la desertificació provocada pels colonitzadors, en forma de grans empreses i multitud d'interessos econòmics, els torna a fer fora dels seus territoris, i els llança a viure a les perifèries de les ciutats, moltes vegades en situacions d'extrema misèria i explotació, de pèrdua dels valors i referents culturals que els sustentaven, i que posen en crisi la seva identitat i la seva dignitat com a pobles.

Els grups humans que viuen a l'Amazònia són tan variats com el territori: pescadors, caçadors, pagesos d'interior o

aquells que cultiven les terres inundables... indígenes, afrodescendents, ribereños i habitants de les ciutats, formen un gran poliedre ric i divers que hem d'aprendre a entendre i respectar.

Con diu el Papa "A través d'un territori i de les seves característiques, Déu es manifesta, reflexa quelcom de la seva inesgotable bellesa. Per tant, els distints grups, en una síntesi vital amb el seu entorn, desenvolupen una forma pròpia de saviesa. Els que observem des de fora, hauríem d'evitar generalitzacions injustes, discursos simplistes o conclusions fetes només a partir de les nostres pròpies estructures mentals i experiències".

Es tracta d'ajudar a que treguin el millor de si mateixos, "cultivant sense desarrelar, fent créixer sense debilitar la identitat, promoure sense envair".

Comissió Diocesana de Justícia i Pau

l'entrevista a:

XEMI BOSCH I CARLOS LÓPEZ

Xemi Bosch, *expresident dels*

Escoltes de Menorca MSC (Moviment Scout Catòlic) i coordinador del llibre

«Escoltes de Menorca MSC més de 50 anys... sempre a punt». Carlos López, actual president de l'Associació diocesana des del 2017, i recentment renovat pel trienni 2020/2023.

Xemi: Durant uns anys vas ser president dels Escoltes de Menorca. Què ha significat per a tu haver desenvolupat aquest càrrec?

-Ja fa uns quants anys d'açò, vaig ser-ho durant el trienni 1991-94, però ara, vist amb perspectiva, veig que vaig contribuir al fet que els Escoltes de Menorca hagin estat la referència de ser l'entitat educativa de temps lliure amb més presència, història, implicació social i mediambiental de la nostra illa. Per jo va ser fer un servei al Moviment Scout Catòlic en general aportant el meu granet d'arena juntament amb el meu equip diocesà per contribuir a fer de la nostra societat un món millor amb una manera activa de ser-hi gràcies a un estil de vida com és l'escoltisme.

Carlos: Quin paper o missió tenen els Escoltes dins la nostra societat?

-Educar infants i joves amb valors per tal que siguin persones compromeses, crítiques i constructives amb el seu barri, poble o ciutat, on els toqui viure.

Qui pot ser membre dels Escoltes de Menorca?

-Tota persona que li agradi conèixer altra gent, socialitzar, tingui compromís i estigui d'acord amb la metodologia i llei escolta, i els seus eixos Fe, Educació i País.

Per què recomanaries entrar a formar part d'aquest grup?

-Perquè pots contribuir a fer d'aquest món un lloc millor, a través de l'educació en valors als infants i joves i l'amor per la natura, fent-los veure el seu potencial i que són capaços de fer moltes coses bones ajudant als altres.

Xemi: Ens faries una breu sinopsi del llibre?

-Es tracta d'una biografia del moviment escolta a la nostra illa, que va començar al poc temps d'arribar l'escoltisme a l'Estat espanyol a principis del segle passat i que ha perdurat fins als nostres dies. En el llibre s'expliquen els orígens del moviment scout a Menorca i de les tres etapes que ha tingut prèviament fins arrancar aquesta darrera, a principis dels anys 60, i que els Escoltes de Menorca MSC hem desenvolupat en aquests més de 50 anys. El llibre vol ser un testimoni de tota la feina que s'ha fet i de la gran quantitat de gent que ha passat pels equips diocesans i els 15 agrupaments que s'han format a quasi totes les poblacions de la nostra illa. Complementen el llibre diverses entrevistes a escoltes que han deixat petjada en l'escoltisme insular, un anàlisi estadístic comparatiu amb altres territoris, i un apartat de les perspectives de futur de l'escoltisme insular vist pel nou equip diocesà.

Toni Olives

Campanya d'Advent de recollida d'aliments

Un anys més Càritas Menorca posa en marxa la campanya de recollida d'aliments i productes de primera necessitat. Aquesta campanya es durà a terme fins al 20 de desembre i cada setmana a les xarxes socials de Càritas Menorca, s'anirà avisant dels diferents productes i aliments que podem fer arribar: productes de neteja i d'higiene personal, llaunes de conserva, pots de fruita i verdures entre d'altres. Així mateix, a la parròquia de Sant Antoni de Maó s'ha començat un nou banc d'aliments coordinat per Càritas. Un gran grup de voluntaris està col·laborant en aquesta nova iniciativa solidària, amb el desig d'apropar l'amor fraternal i l'ajuda als germans que ho necessiten.

Agenda

Vigília de la Inmaculada per les Vocacions

Dilluns 7 de desembre.

-A **Ciutadella**, a les 20 h, a la parròquia de Sant Francesc

-A **Maó**, a les 20.15 h, a la parròquia de la Concepció.

-A **Alaior**, a les 19.30 h, a la parròquia de Santa Eulàlia.

-A **Es Migjorn Gran**, a les 20.30 h, a l'església de Sant Cristòfol.

-A **Ferrerries**, a les 20 h, a l'església de Santa Maria.

Solemnitat de la Inmaculada Concepció

Dimarts 8 de desembre diferents celebracions:

-Missa solemne a les 12 h a la parròquia de la Concepció de Maó.

-A la Catedral de Menorca, a les 12 h, Eucaristia presidida per Mons. Francesc. Seran introduïts els adults que rebran els sagraments de la iniciació cristiana en el catecumenat. L'Eucaristia també serà retransmesa en directe pel canal de youtube del Bisbat de Menorca.

Dia del Seminari

Dimarts 8 de desembre dia del Seminari enguany amb el lema "Pastors missioners".

Festa del Pradó

Dimarts 8 de desembre pregària a les 17 h a la parròquia del Carme de Maó.

Presentació de l'Encíclica Fratelli Tutti als polítics

Divendres 11 de desembre el bisbe Mons. Francesc presentarà l'encíclica Fratelli Tutti als representants polítics. Serà a les 20 h al Seminari Diocesà de Ciutadella.

Jornada de teologia

Divendres 11 de desembre a càrrec de la carmelita missionera Covadonga Orejas. Ho podreu seguir de forma telemàtica des de la web del Bisbat de Menorca.

Pregàries d'Advent dels Equips de la Mare de Déu

-A Ferrerries, dissabte 12 de desembre a les 21 h a la parròquia de Sant Bartomeu.

-A Ciutadella, diumenge 13 de desembre a les 17 h a la parròquia de Sant Esteve.

Recés d'Advent CONFER

Dissabte 12 de desembre, a les 10.30 h, recés d'advent de CONFER a les Clarisses.

Notícies nostres

Presentació del nou Directori de la Catequesi als preveres i catequistes

La setmana passada els preveres es van reunir uns dies al Santuari de la Mare de Déu del Toro per a dur a terme unes jornades de formació per a conèixer els continguts principals del nou "Directori general per a la Catequesi". Per aquesta formació van comptar amb la presència de dos preveres de la diòcesi d'Oriola-Alacant: Mn. Eduardo Lorenzo García, especialista en Catequesi, i Mn. José Moya Payá, qui els va explicar un itinerari d'educació en la fe que duen a terme a la seva diòcesi per a fillats i joves. Així mateix, el dimecres capvespre es va dur a terme una formació per als catequistes al Seminari Diocesà de Ciutadella. Mn. Lorenzo García va

expressar que la missió dels catequistes és com la dels primers cristians: apropar la fe i el sentit del que és sagrat a les persones que ho desconeixen.

En aquest sentit, va destacar la importància de posar en pràctica la catequesi kerigmàtica, és a dir, la catequesi al servei de l'Evangelització i que impulsa el primer anunci de la fe. Per acabar, el prevere va destacar un punt molt important: la vocació. Els catequistes han d'enriquir la seva vocació, mantenint-la sempre viva. Els catequistes són cridats per Déu, són uns privilegiats: custodien el gran tresor de la fe que Déu els ha entregat, va afegir Mn. Lorenzo García.

Sonia Febrer Romero

Diàleg sobre l'Eutanàsia amb el bisbe Francesc

El divendres passat es va reprendre el cicle de diàlegs amb el bisbe Francesc, amb un diàleg enfocat en l'anàlisi de l'Eutanàsia que es va dur a terme a la Casa de l'Església de Maó. Una novetat importat va ser la retransmissió de l'acte pel canal de youtube del Bisbat de Menorca, la qual cosa va facilitar que moltes persones ho seguisin des de les seves cases.

En un context com l'actual, en el qual s'estan tramitant dues proposicions de llei per a regular l'eutanàsia, és fonamental que els cristians estem ben informats sobre els perills que suposa aquesta pràctica que atempta contra la vida humana. El bisbe va expressar que "la vida humana és el primer bé que hem de defensar, és un do que re-

bem de Déu" i no podem pensar que perd el seu valor perquè una persona estigui malalta o es trobi en una situació vulnerable. L'únic camí possible és acollir al malalt, oferint-li afecte, atenció i mitjans per alleujar el seu sofriment. Hem d'impulsar una ètica de la cura, cuidant de diferents formes: amb el suport mèdic, psicològic, familiar, l'espiritual i religiós. En aquesta cura i atenció als malalts, "les cures paliatives són un instrument essencial per acompanyar el pacient en les fases més doloroses de la seva malaltia", va afegir el bisbe. Al final de l'acte es va obrir un temps de diàleg amb els assistents, els quals van poder compartir amb Mons. Francesc la seva opinió sobre aquesta qüestió.